SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	21/2353
Dok.nr:	21/21838
Arkiv:	
Saksbehandler:	Johnny Kvalø
Dato:	13.09.2021

Strategisk valg for Vesterålskraft AS

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
117/21	Formannskapet	29.09.2021
057/21	Kommunestyret	01.10.2021

Vedtak som innstilling fra Formannskapet - 29.09.2021 - 117/21
1. Sortland kommunestyre går inn for at Vesterålskraft AS opprettholdes med dagens eierskap.
2. Med utgangspunkt i den store, framtidige usikkerheten i elkraft og nettsituasjonen, nytt stortingsflertall og eierkommunenes ulike vurderinger av situasjonen, gjennomfører eierkommune i Vesterålskraft AS en prosess med evaluering og eventuelt endring av dagens eiermelding (2012/2016), eierandeler og aksjonæravtale.

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING

Kommunestyret anbefaler å gå videre med tilbudet fra Nordkraft

Kommunestyret - 057/21

KS - behandling:

Forslag til vedtak fra SP, AP, SV, Rødt, H, FRP, MDG, foreslått av Karl-Erling Nordlund, Senterpartiet

Sortland kommunestyre vedtar:

1. Sortland kommunestyre går inn for at Vesterålskraft AS opprettholdes med dagens eierskap.
2. Sortland kommune opprettholder dagens eierandel på minimum 35 %.
3. Tilbud fra Lofotkraft AS, Nordkraft AS og Tromskraft AS avvises.
4. Sortland kommunestyre ber om å være part i arbeidet med hvem som inngår i fremtidig eierskap i Vesterålskraft AS.
5. Gjennom samråd med øvrige eiere og Vesterålskraft AS søkes det å komme til løsning som i størst mulig grad ivaretar vedtakene fra denne saken i Sortland kommune,

Øksnes kommune og Bø kommune. Ny eiersammensetning kan primært være institusjonell eier. Lokalt næringsliv i dagens eierkommuner kan også være mulig.
6. I videre prosess deltar utvalg bestående av ordfører, varaordfører og opposisjonsleder på vegne av Sortland kommune.
7. Resultat fra prosessene legges fram for Sortland Kommunestyre.
8. Eventuelt vedtak i saken besluttes av Sortland Kommunestyre.

Adm. direktør Vesterås Kraft AS, Halvard Pettersen og Styreleder Vesterålskraft AS, Ronald Steen var tilstede og tilgjengelig for spørsmål under behandling av saken.

Votering:

Formannskapets innstilling falt enstmmig.

Fellesforslag fra SP, AP, SV, Rødt, H, FRP, MDG enstemmig vedtatt.

KS - vedtak:

Sortland kommunestyre vedtar:

1. Sortland kommunestyre går inn for at Vesterålskraft AS opprettholdes med dagens eierskap.
2. Sortland kommune opprettholder dagens eierandel på minimum 35 %.
3. Tilbud fra Lofotkraft AS, Nordkraft AS og Tromskraft AS avvises.
4. Sortland kommunestyre ber om å være part i arbeidet med hvem som inngår i fremtidig eierskap i Vesterålskraft AS.
5. Gjennom samråd med øvrige eiere og Vesterålskraft AS søkes det å komme til løsning som i størst mulig grad ivaretar vedtakene fra denne saken i Sortland kommune, Øksnes kommune og Bø kommune. Ny eiersammensetning kan primært være institusjonell eier. Lokalt næringsliv i dagens eierkommuner kan også være mulig.
6. I videre prosess deltar utvalg bestående av ordfører, varaordfører og opposisjonsleder på vegne av Sortland kommune.
7. Resultat fra prosessene legges fram for Sortland Kommunestyre.
8. Eventuelt vedtak i saken besluttes av Sortland Kommunestyre.

Formannskapet - 117/21

FS - behandling:

Alternativt forslag fra Frp, foreslått av Freddie Andersen, Fremskrittspartiet
Sortland kommune går i nærmere forhandlinger med Lofotkraft om salg av aksjer i Vesterålskraft.

Forslag til vedtak fra SP, AP, SV, foreslått av Karl-Erling Nordlund, Senterpartiet

2. Dersom noen av de øvrige eiere går inn for å ikke opprettholde sin andel av dagens eierskap, anbefaler kommunestyret å gå videre med tilbudet fra Nordkraft.

3. Kommunestyret gir fullmakt til ordfører om videre dialog med øvrige eiere med sikte på at de 3 eierne kommer frem til en omforent løsning.

4. Forutsatt enighet blant eierne om omforent fusjonsløsning delegeres ordfører myndighet til å ivareta kommunens interesser under forhandlingene, herunder koordinere prosessen mellom kommunen og øvrige eierkommuner i Vesterålskraft AS og med styret i Vesterålskraft AS, ta stilling til forhold av sentral betydning for forhandlingene og sikre kommunens interesse om forsvarlig fremdrift.

5. Kommunestyret forutsetter at styret i Vesterålskraft AS benyttes som partner for å foreta avklaringer og sluttføre forhandlinger om nødvendige avtaler og annen transaksjonsdokumentasjon.

Fellesforslag H og Rødt, foreslått av Christoffer Ellingsen, Rødt

2. Med utgangspunkt i den store, framtidige usikkerheten i elkraft og nettsituasjonen, nytt stortingsflertall og eierkommunenes ulike vurderinger av situasjonen, gjennomfører eierkommune i Vesterålskraft AS en prosess med evaluering og eventuelt endring av dagens eiermelding (2012/2016), eierandeler og aksjonæravtale.

Forslag til vedtak fra SP, AP, SV, Rødt, H, foreslått av Karl-Erling Nordlund, Senterpartiet
1. Sortland kommunestyre går inn for at Vesterålskraft AS opprettholdes med dagens eierskap

Adm. direktør Vesteråls Kraft AS, Halvard Pettersen orienterte om strategisk valg for Vesterålskraft AS. (Vedlegg)

Advokat og sekretariatsfunksjon Stein Erik Stinessen fra Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar - LVK redegjorde for innspill i saken via Teams.

Votering:

Kommunedirektørens innstilling falt enstemmig.

Forslag fra FRP falt;
1 stemme for (1 FRP)
8 stemmer mot (3 SP, 1 AP, 1 SV, 1 Rødt, 2 H)

Fellesforslag fra SP, AP, SV, Rødt, H enstemmig vedtatt.

Ved alternativ votering mellom pkt. 2 - 5 i forslag fra SP, AP, SV og pkt. 2 i forslag fra Rødt, H

ble forslaget fra Rødt, H vedtatt;
5 stemmer for (1 SP, 1 Rødt, 2 H, 1 FRP)
4 stemmer mot (2 SP, 1 AP, 1 SV)

FS - vedtak:

1. Sortland kommunestyre går inn for at Vesterålskraft AS opprettholdes med dagens eierskap.
2. Med utgangspunkt i den store, framtidige usikkerheten i elkraft og nettsituasjonen, nytt stortingsflertall og eierkommunenes ulike vurderinger av situasjonen, gjennomfører eierkommune i Vesterålskraft AS en prosess med evaluering og eventuelt endring av dagens eiermelding (2012/2016), eierandeler og aksjonæravtale.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN

Sortland kommunestyre behandlet "valg av strategisk retning for Vesterålskraft" i møtet 24.6.2021, jfr. kommunestyresak 047/21.

Kommunestyret vedtok å sende saken tilbake til kommunedirektøren med følgende 9 punkter:

1. *Kommunestyret ber kommunedirektør utrede angitte forhold for Sortland kommune ved eventuelt salg eller fusjon av Vesterålskraft AS eller datterselskaper.*

2. Kommunestyret ber om at det oppnevnes et eksternt kvalifisert selskap som foretar en verdivurdering av Vesterålskraft AS

3. Kommunestyret ber om god dialog mellom eierne for å bli enige om videre prosess.

4. Kommunestyret setter ned et utvalg bestående av ordfører, varaordfører og en fra opposisjon som deltar i dialogen med øvrige eiere i videre prosess.

5. Videre salgsprosess av datterselskap får en rådgivende behandling i kommunestyret før det vedtas i generalforsamlingen i Vesterålskraft AS. Salg av aksjepost i Vesterålskraft AS vedtas i kommunestyret og eventuelle oppkjøp av aksjer til kommuner som selger i Vesterålskraft AS vedtas i kommunestyret

6. Avklare om Vesterålskraft kan kjøpe aksjene til en kommune som ønsker å selge seg ut.

7. Kommunestyret ber eierne i Vesterålskraft AS bestille at Vesterålskraft forhandler om forlenget vedståelsesfrist.

8. Eksterne kostnader dekkes av disposisjonsfond med inntil 1 mill.

9. Utredning ferdigstilles Innen utløp av August, eventuelt senere dersom vedståelsesfrist forlenges.

Ber om at de samfunnsmessige ringvirkningene av å beholde lokalt eierskap skal være en del av den videre utredningen.

På bakgrunn av forannevnte ble det gjennomført en anskaffelse av kvalifisert bistand, og hvor valget etter vurderingskriteriene falt på selskapet PricewaterhouseCoopers (PwC). Oppdraget

er utført innenfor avsatt økonomiske og tidsmessige ytre ramme, og PwC levert «foreløpige utkast» 1.9.2021 og ferdig versjon ble levert 9.9.2021.

I det videre presenteres ikke det opprinnelige saksfremlegget, selv om noen elementer i det videre er kopiert fra saken. Bakgrunn for dette er at kommunedirektøren prøver å begrense dette saksfremlegget opp mot de forannevnte punktene som ønsket utdypet. Kommunedirektøren henviser derfor til saksfremlegg 047/21 for utfyllene informasjon.

I etterkant av kommunestyrets behandlig 24.6.2021, har selskapet Nordkraft AS også kommet med et tilbud på «Vesterålskraft». I tillegg har Lofotkraft AS og Troms kraft AS kommet med oppdaterte/korrigerte tilbud. I det videre bygger saken dermed på at de 3 tilbyderne 14.9.2021 la frem endelige bud.

I det videre forkortes:

- **B**ø kommune, **Ø**ksnes kommune og **S**ortland kommune (**BØS**).
- **V**esteråls**k**raft AS forkortes **VK**
- **L**ofot**k**raft AS forkortes **LK**
- **T**roms **K**raft AS forkortes **TK**
- **N**ord**k**raft **NK**

FAKTA I SAKEN

Forhandlingsutvalgets mandat har vært å arbeide med sikte på å fremme et fusjonsalternativ som styrker konkurranseevnen og hvor den kritiske størrelsen på fagkompetansen opprettholdes. At det utløser lavere nettleie for innbyggere og næringsliv, bidrar til mer effektiv drift av virksomheten som igjen øker utbytteevne og verdi. At lokale kompetansearbeidsplasser der virksomheten er lokalisert i dag sikres og at ingen ansatte skal miste jobben som et resultat av fusjonen. At eierne sikres muligheter for å få oppgjør i en kombinasjon av kontanter og aksjer etter egen vurdering.

Styret og forhandlingsutvalget gjør sine vurderinger ut fra et forretningsmessig perspektiv. Kommunedirektørens vurderinger er gjort med utgangspunkt i perspektivet som eier og på bakgrunn av vedtak i kommunestyret. Kommunedirektøren har ikke gjennomgått og vektlagt styret i Vesterålskraft sin vurdering og anbefaling i dette saksframlegget. Styret i Vesterålskraft sin vurdering og anbefaling vedlegges saken.

Revidert eiermeldingen fra Vesterålskraft AS ble behandlet av Sortland kommunestyre 15.12.2016 jfr. sak 073/16, og ble enstemmig vedtatt. Vedtektene fra Vesterålskraft AS fremkommer blant annet i eiermeldingen fra 2016. I tillegg til vedtektene foreligger det en aksjonæravtale (1997) mellom eierne, Bø kommune, Øksnes kommune og Sortland kommune.

Saken tar for seg 3 ulike senarioer:

1 Vesterålskraft AS selges til Nordkraft, helt eller delvis

2 Vesterålskraft AS selges til Lofofkraft AS, helt eller delvis

3 Vesterålskraft AS (produksjon og nett) selges til Tromskraft AS, helt eller delvis

Kommunedirektørens saksfremlegg bygger i stor grad på en forståelse av at 2 av eierkommunene ønsker å selge seg helt eller delvis ned i Vesterålskraft AS. Dette legger noen presmisser som Sortland kommune må ha med i vurderinger og betraktninger som gjøres. Et annet og vesentlig moment er at alle eierne må være enig i valget av tilbyder, selv om "oppgjørsform" kan avvike hos den enkelte.

I dette avsnittet besvarer kommunedirektøren etter beste evne tilleggspunktene fra kommunestyrets vedtak av 24 juni 2021. Bortsett fra punkt 2, anses de første 5 punktene som oppfylt eller i sluttbehandling/-fase, i henhold til vedtakets intensjon.

Punkt 2

Virksomhetsverdien av VK- konsern, og med de underliggende virksomheten er utredet av PwC gjennom en såkalt indikativ verdivurdering. I en slik verdivurdering er det mange forutsetninger og kriterier som legges til grunn for beregningene/verdifastsettelsen. Verdivurderingene som er gjort er dermed ikke en eksakt verdi, men en vurdering innenfor et verdiintervall.

Verdivurderingene er enkelt oppsummert basert på en sammenstilling av eiendeler og forpliktelser. Intervalllene som fremkommer i beregningene er gjennom kontantstrømsanalyse og multippelanalyse (trading- og transkasjonsmultipler). Uten å gjøre dette for komplisert kan en på generelt grunnlag si at (den teoretiske) verdsettelsen av selskaper gjennomføres med følgene trinn på verdsettelsen av egenkapitalen:

1. Estimer et avkastningskrav til totalkapital (WACC).

2. Prognostiser fri kontantstrøm til totalkapital, eksempelvis basert på EBITDA,minus investering i driftsmidler og arbeidskapital.

3. Verdi av drift estimeres ved å diskontere fri kontantstrøm med avkastningskravet. Underliggende verdi av egenkapital estimeres deretter ved å legge til verdi av bankinnskudd og andre finansielle og ikke-driftsrelaterte eiendeler samt trekke fra rentebærende gjeld og forpliktelser.

4. Dersom målet er å estimere hva man kan få solgt en aksjepost i selskapet for, justerer man eventuelt verdi av egenkapital med ulike rabatter for å reflektere lav likviditet, manglende strategisk innflytelse på driften, etc.

Forenklet oppsummert så er er verdsettelen en nåverdi av fremtidige kontanstrømmer (dette er underliggende verdi) eller salgspris på det man får solgt for i dag.

PwC har beregnet at Vesterålskraft-konsernet har en estimert beregnet verdi mellom 763-963 mill kr, og verdijustert egenkapital mellom 492-693 mill kr. Beregnet punktestimat er 860 mill kr. Den samme vurderingen er gjort på "datterselskapene" i konsern, og analysen viser verdiestimatene for alle selskapene. Alle budene fra tilbyderne er innenfor eller høyere enn hva

PwC har i sine verdivurderinger.

I forhold til punkt 2, anser kommunedirektøren at vedlegget til saken ivaretar bestilllingen fra kommunestyret.

Punkt 6

Når det gjelder VK (selskapets) adgang til å erverve egne aksjer, altså kjøpe aksjer fra en kommune (eier).

Et aksjeselskap kan som utgangspunkt erverve egne aksjer fra en aksjonær, jf. aksjeloven § 9-2 første ledd. Forutsetningen er at tre grunnvilkår er oppfylt, og oppsummeres forkortet under

1. Aksjekapitalen kan ikke bli lavere enn (minst kr 30.000,-) etter fradrag for samlede pålydene. Dette er ikke tilfellet her.

2. Aksjekjøpet må ligge innefor rammen som kan benyttes til utdeling av utbytte. Vesterålskraft samlede aksjekapital er 30 mill kr, fordelt på 1000 aksjer.

Bokførte verdier 31.12.2020:	kr 490 mill kr
Bokført gjeld 31.12.2021:	kr 277 mill kr
= Finansiell ramme til aksjekjøp:	kr 183 mill kr*

*denne summen må vurderes i henhold til bankavtalen som Vesterålskraft AS har med Dnb Bank ASA (minimum 30 % av totalkapitalen må være bokført egenkapital, samt krav om en rentedekningsgrad på minimum 3,0)

3. Generalforsamingen må ha gitt styret fullmakt til aksjekjøpet (krever normalt 2/3 flertall), men på bakgrunn av aksjonæravtalen som ble inngått mellom BØS i 1997 bør denne legges til grunn som bindende. Dette innebærer at det et aksjekjøp (fullmakt fra generalforsamlingen til

styret) må være enstemmig.

Sortland kommune har i tillegg til ovenstående fått utredet hvordan bokføringen for et eventuelt salgsvederlag kan/skal bokføres i kommuneregnskapet. Dette har betydning for om salgsvederlaget føres i driftsbudsjettet (brukes til generell drift eller om det skal føres i investeringsregnskapet- og kun benyttes til investeringer i anleggsmidler).

Sortland (og Bø) sin andel av av innskutt egenkapital (inskutt egenkapital er 31,41 mill kr) er kr 10,9 mill kr hver og Øksnes har ca 9,4 mill kr i innskutt egenkapital. (I Sortand kommunes regnskap er de bokført med 10,5 mill kr).

Dette innebører at ved et eventuelt kommunalt salg av aksjer, kan Sortland inntektsføre alt som overstiger 10,9 mill kr direkte i driftsbudsjettet da dette blir vurdert som «løpene inntekt».

Punkt 7

Dette er gjort, slik at vedståelsesfristen er gjeldende til 31.10.2021

Punkt 8

Utredningen/eksterne kostnader er innefor vedtatt ramme på 1 mill kr.

Punkt 9

Levering av utkast/utredning defineres innenfor datotidsrammen (1.9 og 9.9). På grunn av justerte tilbud fra 2 av partene og ny interessent, hvor alle er gitt «ny» frist til å justere tilbudene til 14. 9 kl 12:00, anses leveransen som levert i rimelig tid.

Samfunnsmessige ringvirkninger

I ringvirkningsanalysen fremkommer det (basert på forutsetningene for analysen) at hver ansatt i VK sysselsetter 1,4/0,8 årsverk. Av konseernet samlede innkjøp på kr 185 mill kr, handles 32 % lokalt og 68 % utenfor Vesterålen

Basert på at selskapet gjør innkjøp i hele norge (185 mill kr) så sysselsettes det 89 ansatte med en verdi på 249 mill kr.

Basert på at selskapet foretar 60 mill kr i innkjøp i Vesterålsmarkedet + beregnet ringvirkninger, beregnes den totale regionale sysselsettingen til 112 personer med en verdi på 155 mill kr pr. år. (dette inkluderer de som er ansatt i Vesterålskraft AS). Dette fordeles etter følgende rangering:

Andøy	2 mill kr
Bø	6 mill kr
Øksnes	9 mill kr
Hadsel	16 mill kr
Sortland	122 mill kr

Ved et salg av VK, helt eller delvis- og hvor det stilles jobbgaranti for de ansatte, er det rimelig å tenke seg at ringvirkningene ikke blir så stor de første årene. Det kan også antas at den andelen av regionale kjøp som foregår i dag også til en viss grad, ivaretas av ekstern eier. De ansatte vil uansett bidra til både lokalt og regionalt konsum. På noe lengre sikt er det klart at foranevnte økonomiske ringvirkninger fra VK i en grad vil kunne falle bort.

Det at både Vesterålen og Sortland kommune, på sikt eventuelt både kan miste attraktive og nødvendige arbeidsdplasser, vil være ett av flere momenter til vurdering ved en avgjørelse om selskapets eierstruktur. I flere av konseptene som i det videre utredes er det ulike elementer av både strukturell og organisk vekst, som fremover i tid både kan bidra til utvikling og økt sysselsetting på ulike områder.

VURDERING

Personalmessige vurderinger

Slik kommunedirektøren vurderer saken, har det gjennom utredningsperioden fra juni 2020

vært en bred involvering av ansatte i prosessen.

Et viktig moment i forhold til ansatte i VK, vil tidsperspektivet for vedtak være et moment. Generelt bør avgjørelser som har med arbeidsforhold vedtas uten å strekke for langt ut i tid, da dette kan medføre usikkerhet og uro blant ansatte.

Økonomiske vurderinger

Lofotkraft Holding AS

Tilbudet fra Lofotkraft Holding AS (LK) er justert i forhold til opprinnelig tilbud, og pålyder i hovedsak følgende:

- Det tilbys et vederlag tilsvarende en selskapsverdi på MNOK 950 for 100 % av aksjene i Vesterålskraft AS. Justert for netto rentebærende gjeld pr 31. desember 2021 indikerer dette en kjøpesum for aksjene på MNOK 680 før justering opp eller ned for arbeidskapital større eller mindre enn 0. (Hvilke poster vi legger til grunn i arbeidskapitalen, se vedlegg 1) .

- Inntil 50 % av vederlaget tilbys som aksjer i Lofotkraft Holding AS, mot 35 % i opprinnelig bud. ET eksempel for disponering fra eierkommunenes side vil kunne være: Øksnes velger å selge alle sine aksjer med fullt oppgjør i penger, Sortland velger å selge alle sine aksjer med fullt oppgjør i aksjer i Lofotkraft Holding AS og Bø velger å selge alle sine aksjer der 15 av deres 35 % gjøres opp i aksjer i Lofotkraft Holding AS og resterende 20 i penger.

- Samtlige aksjonærer vil være representert i konsernstyret i konsernstyret i Lofotkraft Holding AS, uansett eierandel.

I forhold til opprinnelig tilbud er dette en økning på 50 mil kr. I tillegg tilbys inntil 50 % av vederlaget som aksjer i LK AS, dette er en økning på 15 % poeng fra opprinnelig bud. Det finnes flere alternative løsninger for hvordan eierkommunene løser det totale seg imellom.

Hele vederlaget kan gjøres opp kontant, men Bø kommune, Sortland kommune og Øksnes

kommune tilbys også at inntil 50 % av vederlaget gjøres opp ved utstedelse av aksjer i morselskapet i Lofotkraft-konsernet (Lofotkraft Holding AS) og dermed blir eiere i dette selskapet på samme måte som de nåværende eierkommunene.

Dersom eierkommunene ønsker å motta størst mulig vederlag i form av aksjer i LK, vil dette gi en samlet eierandel på 15 %, fordelt med 5,25 % på Bø kommune, 5,25 % på Sortland kommune og 4,5 % på Øksnes kommune. Budet forutsetter at LK kjøper minst 51 % av aksjene i Vesterålskraft. Vesterålskraft Nett AS (VK Nett) vil bli opprettholdt som eget selskap med hovedkontor i Sortland og egne tariffområder så lenge Bø kommune, Sortland kommune eller Øksnes kommune eier minst 5 % av aksjene i Lofotkraft (vetorett).

I tillegg er følgende momenter med i tilbudet fra LK

- Nettleiegaranti på 5 øre/kWh lavere enn ved drift av Vesterålskraft Nett AS på selvstendig grunnlag. Trer inn fra år 2 etter transaksjonsåret (se pkt 1,6 opprinnelig tilbud). Tilsvarer ca 150 mill kr i en periode på 10 år.
- Samtlige aksjonærer representert i konsernstyret i Lofotkraft Holding AS
- Jobbgaranti i 10 år (som beskrevet i opprinnelig tilbud dater 25. mai d.å, pkt 1.5)
- Vesterålskraft Nett AS lokalisert til Sortland. Vetorett vedrørende lokalisering og eventuell sammenslåing av Vesterålskraft Nett AS, så lenge minst en av de selgende kommuner er aksjonærer i Lofotkraft Holding AS med mer enn 5 % av aksjene (se pkt 2.6 opprinnelig tilbud)
- Fusjonert Bredbåndsvirksomhet lokalisert til Sortland (se pkt 2.8 opprinnelig tilbud)
- Ny betydelig virksomhet innen det grønne skiftet. Testing av pilotprosjekter for elektrifisering og avkarbonisering av sjømatnæringen og kystfiskeflåten (ZeroKyst, se for øvrig pkt 2.11 opprinnelig tilbud)
- Full fleksibilitet mtp å vurdere alternativ oppgjørsform og transaksjonsmodell, om dette skulle vise seg å være hensiktsmessig.

Under foreligger 3 ulike modeller for salg til LK:

I modell 1 kjøper LK hele VK, og oppgjøret er et kontantvederlag.

I modell 2 selges også hele VK, men alle 3 kommunene mottar 50 % av vederlaget som aksjer i LK.

I modell 3 kjøper LK 51% av VK, og Øksnes mottar kontantvederlag for sin aksjepost, Bø selger halvparten av sin aksjepost (halvparten av 35 % eierskap) og Sortland selger 10 % (35 -3,5) sin aksjepost (dette må gjøres for å oppfylle kravet fra LK om minimum 50 % eierskap (aksjemajoritet) i LK.

Modell 1	
Salg LK kontantbeløp	
Salgssum	680
	Utbetales
Bø	238
Sortland	238
Øksnes	204

Modell 2	
Salg LK kontantbeløp + 50 % aksje	
Salgssum	680
	Utbetales
Bø (50%)	119
Sortland (50%)	119
Øksnes (50%)	102

Modell 3	
Salg LK kontantbeløp 51 %	
Salgssum	347
	Utbetales
Bø (17,5%)	119
Sortland (31,5%)	24
Øksnes (0 %)	204

Skulle eksempelvis Bø og Sortland (Bø for 50 % av sin aksjeandel og Sortland med 100 % av sin aksjeandel) ønske seg aksjeandeler i LK som vederlag for aksjesalget, vil vetoretten være ivaretatt så lenge en ivaretar eierkravet > 5 % av aksjene. Hvis/når LK foretar et oppkjøp el., vil vetoretten (>5 %) bli vannet ut, og eier må da ha likvide midler og mulighet for å kjøpe seg opp i LK for å ivareta vetoretten.

LK tilbyr en garantert nettleiereduksjon på 5 øre/kWh lavere enn ved drift av Vesterålskraft Nett AS på selvstendig grunnlag. Gjeldenden fra 2024 og 10 år , verdi stipulert til 150 mill kr. I tillegg stilles det 10 års jobbgaranti.

Troms kraft AS

I tillegg til opprinnelig tilbud fra Tromskraft (TK) er følgende forslag kommet i revidert tilbud:

1. Arva kjøper Vesterålskraft Nett AS i henhold til verdi i vårt tilbud av 8.juni 2021 med fullt oppgjør i kontanter

2. Troms Kraft AS eller Troms Kraft Produksjon AS kjøper en minoritetspost i Vesterålskraft Produksjon AS innenfor intervallet 33,4 – 49,9 % av selskapets aksjer, basert på den pris som fremgår av vårt tilbud av 08. juni 2021.

3. Kontanter fra aksjesalg og ny opplåning kan benyttes av Vesterålskraft til å innløse aksjeeiere som ønsker det. I denne forbindelse kan vi bistå med finansiering i form av et lån innenfor en ramme på MNOK 100 med sikkerhet i aksjer i Vesterålskraft Produksjon AS.

4. Øvrige deler av tilbudet av 8. juni vil med dette alternativet utgå. Dog vil vi bemerke at TK ønsker å utvikle samarbeid med VK knyttet til den økte elektrifiseringen vi står overfor i tiden fremover. TK har allerede flere satsinger som vi ønsker å se på muligheten for å involvere Vesterålsregionen i. Det vil også komme nye satsinger i tiden fremover.

5. Relevante forbehold i tidligere tilbud kapittel 6, forutsettes videreført.

I tilbudet fra TK fremholdes det at kun punkt 1 kan velges alene. Dette betyr at nettvirksomheten alene kan avhendes for seg, altså at VK- konsern selger et datterselskap. I løsningen fra TK (jfr. punkt 2) tilbyr de også å kjøpe en minoritesandel i VK produksjon (intervall 33,4-49,9%). TK opprettholder full nettleieutjevning og utvikling av kundesenter og arbeidsplassgarantier i VK nett(jfr opprinnelig tilbud)

Under foreligger 3 ulike modeller for salg til TK. For enkelthets skyld omtales kommunene som eiere med sine andeler, selv om det er et datterselskap i et konsern som selges.

I modell 1 kjøper TK VK nett, og oppgjøret er et kontantvederlag (343`` - fratrukket rentebærende gjeld) tilsvarer 100 mill kr.

I modell 2 selges VK nett og VK produksjon med oppgjør som kontantvederlag (100 `` + 429`` fratrukket rentebærende gjeld) tilsvarer 100`+ 271``.

I modell 3 kjøper TK VK nett og 33,4% av VK produksjon. Modellen forutsetter at Øksnes selger hele sin andel på 30 %, Bø selger halvparten av sin aksjepost (halvparten av 35 % eierskap) og Sortland kjøper seg opp til 49,1 % (Sortland kjøper Bø`s andel på 14,1 % og TK kjøper Bø`s "rest"andel på 3,4 %). Dermed opprettholdes kravet fra TK om minimum 33,4 % eierandel i VK produksjon.

Modell 1

Salg TK kontantbeløp (nettseleskap)

Salgssum 100

	Utbetales
Bø	35
Sortland	35
Øksnes	30

Modell 2

Salg TK nettselskap + VK produksjon

Salgssum 100 + 271

	Utbetales
Bø	130
Sortland	130
Øksnes	116

Modell 3

Salg TK nettselskap + 33,4 % av VK produksjon

Salgssum 100 + 91

	Utbetales
Bø (17,5%)	82
Sortland (49,1)	-3
Øksnes (0 %)	116

I modell 3 er det lagt til grunn at Øksnes mottar oppgjør for hele sin andel i både VK nett og VK produksjon 35`` + 81 ``. Dette tilsvarer 116 mill kr.

Bø mottar oppgjør fra VK nett og halvparten av sine andeler VK produksjon (35`` + 47``)

Sortland mottar 35`` fra salg av VK nett og kjøper 14,1 % av aksjene fra Bø for 38``.

Skulle Sortland gå for en slik løsning må kommunen bruke av avsatte midler (altså udisponerte fondsavsetninger fra dispfond), ca. 38 mill kr. Dette er for så vidt en likviditetsforskyvning, da kommunen netto vil motta ca. 35 mill kr for salget av VK nett.

TK tilbyr også en lånefinasiering (med pant i aksjebeholdningen til VK prduksjon) til VK, for å kunne utføre eventuelt et aksjeutkjøp. Dette innebærer at selskapet på et gitt tidspunkt må innfri denne finansieringen, alternativt til VK produksjon gå over til TK.

Nettleien harmoniseres med Tromsø og Bodø, noe som gir årlige reduksjoner på 20 mill kr.

Nordkraft AS

I motsetning til LK og TK hadde ikke Nordkraft AS (NK) levert tilbud når kommunestyret behandlet saken i juni, men har kommet med tilbud i etterkant.

NK sitt tilbud består på lik linje med tilbudet fra LK av tilbud om kjøp av hele VK, samt et alternativt tilbud hvor VK produksjon holdes utenfor transaksjonen (dog med en operatøravtale for drift og vedlikehold).

Modell 1 viser salg av hele VK konsern til NK.

Modell 2 viser alternativt tilbud fra NK hvor hele VK, minus VK produksjon selges.

Modell 1

Salg NK kontantbeløp

Salgssum	650
	Utbetales
Bø	228
Sortland	228
Øksnes	195

Modell 2

Salg NK - eks VK produksjon

Salgssum	300
	Utbetales
Bø	105
Sortland	105
Øksnes	90

Ser en på det rent økonomiske er budet fra NK på hele VK konsern ca 30 mill kr lavere priset enn budet fra LK. Forøvrige er begge budene over punktestimatet fra PwC (verdiestimat/puntkestimat 591 mill kr).

I Modell 2, kjøper NK, VK konsern, utenom VK produksjon for 300 mill kr. Kommunedirektøren vurderer det ikke som hensiktsmessig å gå videre med en slik modell. Begrunnelse for dette er at det anses som utfordrende å ivareta et godt eierskap over tid for produksjonsselskapet over tid.

I modell 1 tilbyr NK å kjøpe 100 % av aksjene i Vesterålskraft AS 650 millioner (EK-verdi). Det er gitt mulighet for oppgjør med blanding av kapital og eierandeler.

I NK sitt tilbud ligger det betydelige positive synergier for Vesterålen på flere områder.

Bredbåndsselskapenes utvikling

Nytt varme/fjernvarmeselskap,

Egen avdeling i Vesterålen for drift av VKs anlegg og vindparken på Ånstadblåheia

Evigvarende jobbgaranti.

Garanti for 15 mill kr lavere nettleie fra 2025 (tilsvarer 5 øre/kWh) over 10 år

Ut fra de (grove) estimatene som kommunedirektørens besitter, kan det se ut som at EBITDA er 30 % høyere/bedre enn VK, noe som kan innebære et potensiellt økt utbytte. Nordkraft har også en betydelig bredbåndkundemasse (6 700) som sammen med VK sine 5 300 har et godt potensial for synergier og videre utvikling/vekst i «vårt nærområde», og hvor det er gott vedtprett fpr at hovedkontoret skal ligge i Vesterålen. Det vil også etabøeres en avdeling for drift av produksjonsanlegg og vindpark i Vesterålen.

Når det gjelder eierskap i NK ,betinger styrererepresentasjon (1 medlem) at eierkommunene har eierandel på >5 %. I tilegg «tilbys» vetorett for fusjon mellom VK nett og annet nettselskap med høyere nettleie. Den samme vetoretten gjelder som sagt også for (det fusjonerte) bredbåndsselskapets hovedkontor i Vesterålen.

Folkehelse vurderinger

Miljø-/naturforhold og klimagasskonsekvenser vurderinger

Faglige vurderinger

Kommunedirektørens vurderinger

Slik kommunedirektøren vurderer utgangspunktet til forhandlingsutvalgets mandat er det en svært kompleks bestilling som skal svares ut. Mandatet har vært å fremme en løsning som både skal styrke konkurranseevnen, opprettholde fagkompetansen, lavere nettleie, effektiv drift, økt utbytteevne og verdi. Sikre lokale kompetansearbeidsplasser og oppgjør i en kombinasjon av kontanter og aksjer. Noen av de foranstående elementene kan antydes å være komplimentære med hverandre, noen avhengige av hverandre og noen kan ha kryssende effekt med hverandre.

I saken foreligger det 3 til dels ulike tilbud fra 3 solide aktører, hvor de hver for seg har flere innfallsvinkler og muligheter. Kommunedirektøren er av den oppfatning at alle 3 tilbudene har karakter av seg til å strekke seg langt ovenfor eierne av VK. Ser en bort fra det generelt økonomiske i tilbudene, har de også mange utviklings- og samarbeidsmuligher med seg. To av tilbyderne har felles grense med Vesterålen, og det kan være synergier knyttet til et utvidet arbeidsmarkedsområde utover Vesterålsregionen.

Status er også slik at det er også 3 kommunestyrer som skal fatte vedtak som gir et felles grunnlag for etterfølgende forhandlinger. Det betyr at det kan komme noen tilpasninger og korrigeringer i etterkant av denne saken. I tillegg har de fleste beregningene fra budgiverne lagt til grunn at Øksnes skal selge sine andeler og Bø skal selge ca 50 %. Dette er på ingen måte avklart, og endelig beslutning på dette vil ikke være klart før kommunestyrene i de tre eierkommunene har fattet sine vedtak.

Oppsummert er kommunedirektøren av en slik oppfatning at saksfremlegget tar for seg det vesentlige av de ulike tilbudene. Det vurderes at saksframlegget sammen med vedleggene i

saken samlet er av en slik karakter at saken anses som forsvarlig utredet. Det er likevel fortsatt mange usikkerhetsmomenter, og dermed vanskelig å kunne gi en klar anbefalning på dette grunnlaget.

KONKLUSJON

Det er gjort flere modelleringer i saksfremlegget og det er vanskelig å kunne gi en klar anbefaling på hva som er det beste for Sortland kommune. Slik kommunedirektøen ser det, kan det være ulike tilnæringer og muligheter for hver av de 3 tilbyderene. Dette innebærer at den enkelte eier kommunen selv må definere hva som er en tilfredstillende løsning mellom eierskap, tilførsel av likvide midler, samfunnsperspektiv, og muligheter for varige utbytteløsninger. Det som uansett alle kommunene må enes om, er hvilken av de 3 tilbyderne en ønsker å forhandle videre med.

Alle tilbyderne har kommet med tilbud som ligger klart innefor de verdiberegningene som PwC har gjort, så en kan anta det er innkommet gode bud- noe som kan indikere at dette kan være et gunstig tidspunkt for eierne å gjøre valg for framtiden for selskapet. Tilbudene har i tillegg til det rent økonomiske, karakter av seg til å kunne bidra til økt samarbeid og ytterlige vekst og utvikling i Vestrålen.

På grunn av sakens sammfunnsmessige karakter, antas det at det kan komme nye momenter under eventuelle forhandlinger. Etter gjennomgangen av de ulike tilbudene og de ulike konseptene som kan utarbeides fra disse og med den kunnskapen kommunedirektøren besitter i dag, legges det fram en instilling samt en subsidiært anbefaling.

Bakgrunn for at kommunedirektøren innstiller på et videre samarbeid med Nordkraft AS, og subsiært på Lofotkraft AS, er en totalvurdering utfra perspektiver på hva som vil være best for Sortland kommune og slik Sortland kommune tolker signaler fra øvrige eierkommuner. Sortland kommune har slik kommunedirektøren ser det, ikke behov for oppgjør gjennom tilførsel av kapital. Et fortsatt eierskap i et nytt konsern, vil både kunne medføre økt verdi på eierandelen og økt avkastning. I tillegg ser kommunedirektøren en stor verdi i det å få et hovedkontor for breibånd for et større breibåndselskap i Vesterålen. Samtidig må det hensyntas et omforent eierskap i en eller annen form for samtlige 3 vesterålseiere.

På bakgrunn av det kommunedirektøren har oppfattet som bestilling fra kommunestyret i Sortland kommune, innstiller kommunedirektøren på følgende alternativ:

Forslag til vedtak:

Kommunestyret anbefaler å gå videre med tilbudet fra Nordkraft AS

Subsidiert forslag til vedtak:

Kommunestyret anbefaler å gå videre med tilbudet fra Lofotkraft Holding AS

Vedlegg:
Rapport ringvirkningsanalyse Vesterålskraft
Sluttrapport IVV Vesterålskraft 08.09.21
21_00179-23 Justert tilbud om kjøp av Vesterålskraft AS 264045_234550_0
Lofotkraft_Vest_Org12
Tilbud Vesterålskraft - Nordkraft v2
Tilbud Vesterålskraft - Nordkraft - alternativ modell
Brev til VK 140921 - Tillegg til tilbud av 080621
Presentasjon til eierne i VK 070921
Vesterålskraft - strategisk retning - styrets vurdering og anbefaling 16092021
2021-07-09 Vurdering av nullalternativet ENDELIG OVERSENDT.pdf
Presentasjon i Formannskapsmøtet 29.09.2021.pdf